

Istnieje
od 1965

FORUM

N A J C I E K A W S Z E H I S T O R I E Ś W I A T A

nr 5 (24.02–9.03.2023)

Cena 12,99 zł (w tym 8% VAT)

PATRIARCHAT BEZPIEKI

Agentura w wersji pop

IRAN W IZRAELU?

Religijny hardcore

PUSZCZA? NIE ODPUSZCZĘ!

Dżungla Luli

RISHI SUNAK

Premier na wyspie

ZABAWA W BOGA

Gabinet doktora He

AYA NAKAMURA

Lady „Djadja”

ARCHITEKT OLIGARCHÓW

Przygody Włocha w Rosji

W SCHRONACH Z BETONU

Turystyczne podziemie

CAPNELI CAPO

Cosa nostra bez głowy

MAŁE MAMY

Gdy dzieci rodzą dzieci

ANNIE ERNAUX

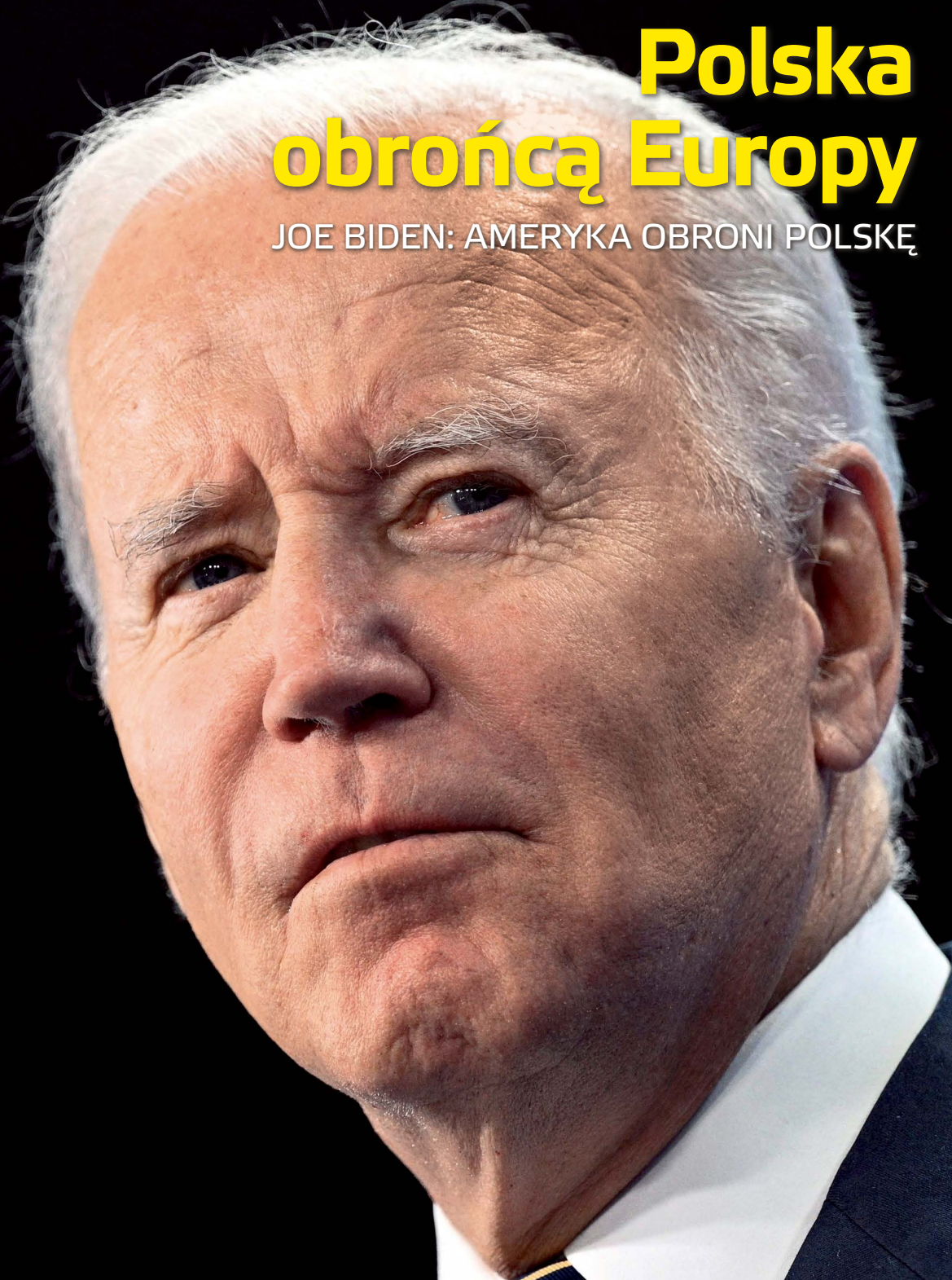
Nie chciałam tego Nobla

STOLICA POKOJU

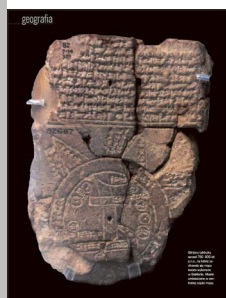
Budowę przerwała wojna

Polska obrońcą Europy

JOE BIDEN: AMERYKA OBRONI POLSKĘ

POSZERZAMY HORYZONTY

NAZYWANIE ŁADÓW

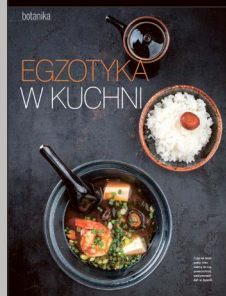
Wieloletnie poszukiwania naukowców doprowadziły do odkrycia, że nazwy kontynentów nie są przypadkowe. Wiele z nich ma swoje źródło w mitach i legendach. Jak to się stało? Zapraszamy do świata historii i geografii.

Produkt z białkami może okazać się niebezpiecznym dla zdrowia. To nie jest żaden żart. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, że niektóre białka mogą być szkodliwe. Zapraszamy do świata biologii i medycyny.

WEGEKOTY I WEGEPSY

Czy można żywić te zwierzęta tylko pokarmem pochodzenia roślinnego? Kiedy powinny jeść więcej? Co właściwie jest w karmie dla zwierząt? Jakie znaczenie ma jej rodzaj dla środowiska? Zapraszamy do świata zoologii i ekologii.

Naukowe miesięczniki **POLITYKI**

Marcowe numery już w kioskach i na sklep.polityka.pl
 Prenumerata cyfrowa obu tytułów: projektulsar.pl

18

Nas tu nie ma
Ukraińscy cichociemni

26

Kreml?
Nie, to nie mój projekt

48

Zostały same
Ale się łączą

14

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

- 12 **Przyczółek NATO.** Joe Biden w Kijowie i Warszawie
- 14 **Zakaz aborcji.** Nawet legalna jest nielegalna
- 18 **Agentura w Cerkwi.** Sawa pisze do Cyryla

Wstrząsy wtórne
Erdoğan też drży

20

WYDARZENIA

- 20 **Raport ze zrujnowanego miasta.** Idlib po trzęsieniu ziemi
- 22 **Jeszcze demokracja?** Ekstremiści w rządzie Izraela
- 24 **Na ratunek Amazonii.** Obława na nielegalnych górników

O TYM MÓWI ŚWIAT

- 26 **Operacja infiltracja.** Ukraińcy na tyłach wroga
- 30 **Żałoba po brexicie.** Da się jeszcze wrócić?
- 32 **W spirali torysów.** Pierwsze sto dni premiera Sunaka
- 34 **Teleskop Webba.** Wszechświat powstaje na naszych oczach

30

Mgła nad Kanalem
Imperium odcięte

40

Kłamstwo popłaca
Czytajcie z jej ust

Gra Afryka
Francja śpiewa i tańczy

46

PROFILE

- 38 **O nich się mówi:** Rachid M'Barki, Suhani Shaha, LeBron James, Bao Fan, Sky Brown

LUDZIE

- 40 **Marjorie Taylor Greene.** Najpopularniejsza republikanka
- 44 **He Jiankui.** Chiński Frankenstein

54 ← **Capo nie wróci**
Państwo
znikło wcześniej

46 Aya Nakamura.
Królowa francuskiego popu
48 Lanfranco Cirillo.
Architekt oligarchów

REPORTAŻ

50 Opcja atomowa.
Popyt na schrony
w państwach bałtyckich
54 Rak ośmiornicy.
Czy to już koniec sycylijskiej mafii?

FOTOSTORY

58 Karnawał jedzie dalej.
Wirus samby w Rio de Janeiro

OBYCZAJE

60 Doping mózgu.
Wiek bioelektryczności
64 Nieletnie matki.
Seks to jeszcze nie miłość
66 Bezpieczna starość.
Dom seniora LGBT

72 ← **Oaza Terdżit**
Wrota do raju

ROZMOWA

68 Annie Ernaux.
Literatura jest polityczna

KOMPAS

72 Tajemnice Sahary.
Podróż w stylu
mauretańskim

HISTORIA

76 Zapomniana utopia.
Jak nie powstało
miasto idealne

80 MIKROFORUM

O tych krajach piszemy:

BRAZYLIA (s. 24) **CHINY** (s. 44) **ESTONIA** (s. 50) **FRANCJA** (s. 34, 46, 68, 76) **IZRAEL** (s. 22) **LITWA** (s. 50)
ŁOTWA (s. 50) **MAURETANIA** (s. 72) **POLSKA** (s. 12, 14, 18) **ROSJA** (s. 12, 18, 26, 48, 64) **SYRIA** (s. 20)
UKRAINA (s. 12, 14, 18, 26) **USA** (s. 12, 40, 44, 60) **WIELKA BRYTANIA** (s. 30, 32, 66) **WŁOCHY** (s. 48, 54)

Zdjęcie na okładce © AFP/EAST NEWS

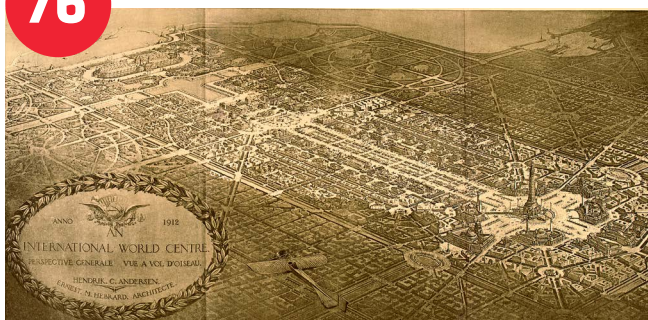
60 → **Pstryk i światło**
Niech prąd kopnie neurony!

→ **Matura z macierzyństwa**
Obce słowo „rodzina”

76 → **Aleja Narodów?**
Czy ślepa uliczka?

68 ← **Już nie należę...**
... do klasy robotniczej

USA

Ziemia jałowa

Koncertina – czyli zasieki z drutu uzbrojonego w żyłki, zaczepiające się o ubranie lub wznające w skórę – służy do spowolnienia natarcia w odkrytym terenie, aby dać czas obrońcom na zlikwidowanie atakujących żołnierzy ogniem z karabinów maszynowych. Tu rozwijana jest na brzegach rzeki Rio Grande w Teksasie. Stan ten od dwóch lat prowadzi w rejonie przygranicznym wojskową antyimigracyjną operację Samotna Gwiazda z udziałem 10 tys. żołnierzy. Minął właśnie rok, odkąd sąd drugiej instancji uznał ją za niekonstytucyjną, ale republikański gubernator Teksasu nie spieszy się z jej odwołaniem.

WŁOCHY

Silvio niewinny

Modelka Marysthell Polanco z Dominikany odpowiada na pytania dziennikarzy po uniewinnieniu byłego włoskiego premiera Silvio Berlusconi, oskarżonego o to, że płacił łapówki za milczenie w sprawie orgii z udziałem nieletnich prostytutek. Podczas procesu w 2011 r. Polanco zeznała, że nie widziała żadnych stosunków płciowych między 78-letnim wówczas politykiem a 17-letnią włosko-marokańską modelką Ruby. Później przyznała w mediach, że dostała za to od Berlusconi pieniądze i mieszkanie.

UKRAINA

Wymiana ognia

Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski w wywiadzie dla włoskiego dziennika „Corriere della Sera” powiedział, że obrona bezustannie atakowanego przez siły rosyjskie Bachmutu nie będzie trwać w nieskończoność. Przed wojną mieszkało tam 70 tys. ludzi, ale teraz w obróconym w ruinę mieście zostało już tylko kilka tysięcy cywilów, którzy są stale ewakuowani. – To nie jest bardzo duże miasto. Jak wiele innych ośrodków w Donbasie zostało zniszczone przez Rosjan. Jego obrona jest ważna, ale nie za wszelką cenę i nie do ostatniej kropli krwi – stwierdził Zełenski. Rosyjskie siły ponoszą w Bachmucie zatrważające straty, ale miasto znalazło się pod skoncentrowanym ostrzałem artylerii.

